

REGJERINGSADVOKATEN

Årsrapport

20/24

Innhold

1.	Leders beretning	side 2
2.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	side 5
2.1	Virksomheten og oppdraget	side 5
2.2	Hovedtall for 2023	side 6
3.	Årets aktiviteter og resultater	side 9
3.1	Korrekt og rask håndtering av rettssakene	side 9
3.2	Sørge for at Regjeringsadvokatens rådgivningstjenester er godt kjent for departementene	side 11
3.3	God og rask rådgivning ved forespørsel om juridisk hjelp	side 12
3.4	Bidra til at domstolene kan nå sine mål om saksbehandlingstid	side 12
3.5	Arbeide aktivt for at saker om administrative tvangsinngrep kommer raskt opp for retten	side 12
3.6	Saker for Høyesterett og internasjonale organer	side 12
4.	Styring og kontroll i virksomheten	side 15
4.1	Personalforvaltning	side 15
4.2	Bærekraftsmål	side 18
4.3	Etikk	side 18
4.4	Internkontroll og risikostyring	side 19
4.5	Sikkerhet og beredskap	side 19
4.6	Andre administrative forhold	side 19
5.	Vurdering av fremtidsutsikter	side 20
6.	Årsregnskapet 2023	side 22
6.1	Ledelseskommentar årsregnskapet 2023	side 22
6.2	Prinsippnote til årsregnskapet	side 24

Leders beretning

For Regjeringsadvokatembetet (RA) var den største begivenheten i 2024 at vi flyttet ut etter 33 år i Pilestredet 19, og inn i nye lokaler i Munchs gate 5. Fra «P19» til «MG5», i dagligtale. Flytteprosessen har preget mye av året, på en positiv måte, som har skapt energi og entusiasme, og den ble gjennomført helt etter planen, og kom i mål på tid og budsjett.

Nye lokaler er alltid en stor forandring, og RA var godt innbodd etter 33 år i de gamle. Institusjoner preges av fysiske forhold som beliggenhet og kontorutforming – mer enn man ofte er bevisst på – og P19 har i høy grad vært med på å forme embetet gjennom tre tiår, slik MG5 vil gjøre det i tiårene som kommer. Slik sett var dette en milepæl i RAs historie. Samtidig har vi vært opptatt av å bevare kontinuitet og kultur og tradisjon. Advokatene har fortsatt egne kontorer, der de kan arbeide uforstyrret. Vi har videreført det fysiske biblioteket, og egen kantine der vi hver dag spiser lunsj sammen, og løpende diskuterer små og store saker. Det er de samme bildene på veggene, og vi har gjenbrukt så mye som mulig av møbler og utstyr. I luftlinje har vi bare flyttet noen få hundre meter – og er nå om mulig enda nærmere tingrett, lagmannsrett og Høyesterett. Når det nye regjeringskvartalet kommer i drift neste år, vil RA være perfekt plassert – et par minutters gange unna våre viktigste klienter, og samtidig nok på utsiden til å markere faglig selvstendighet.

Ellers har 2024 vært preget av den samme vekslingen mellom kontinuitet og nye utfordringer som er typisk for RA. På den ene siden skjer det noe nytt og spennende hver dag. Våre klienter saksøkes røft regnet to ganger daglig hele året gjennom, helligdager inkludert, og alle disse søksmålene kommer inn til oss. Hver sak er unik.

Variasjonen er stor, og det oppstår stadig nye retts-spørsmål, og nytt og uventet faktum både fra egne klienter og våre mange motparter.

På samme tid er det en kontinuitet i samfunns-oppgavet og arbeidsoppgavene som er slående, som illustrert ved at det samlede antallet søksmål mot staten er forbløffende jevnt fra år til år. I 2024 registrerte vi således 1074 nye saker (mot 1045 året før), hvorav 721 var rettssaker (mot 704), 197 rådgivningsaker (mot 193) og 156 høringer (mot 148).

Av de 721 nye innkommende rettssakene i 2024 ble 159 satt ut til eksterne advokater, mens RAs 48 advokater selv håndterte 562, herunder alle saker av antatt prinsipiell betydning for det offentlige. Den reelle arbeidsmengden økte mer enn antallet saker tilsier, som følge av at rettssakene i snitt blir mer arbeidskrevende og tar lenger tid, og at mange av våre motparter setter inn stadig større ressurser. Det er en trend vi har merket i mange år, som fortsatte i 2024.

Som nevnt i flere årsrapporter, er det fra RAs perspektiv fortsatt svært synlig hvordan kostnadene til private advokater i samfunnet bare fortsetter å øke, både i timetall og timepris. Her søker RA å være en modererende kraft, både ved eget eksempel, og ved å protestere i de mange sakene der vi mener at motparten krever høyere sakskostnader enn nødvendig.

I 2024 prosederte RAs advokater 18 saker for Høyesterett på vegne av staten som part, og i tillegg ga vi innlegg i 5 andre der viktige offentlige interesser

var berørt. Av disse var to straffesaker, men ellers var RA til sammen inne i 21 av de 44 sivile sakene Høyesterett behandlet dette året. Dette er en høyere andel enn noen gang før, og illustrerer RAs sentrale rolle som prosedyrekontor. Sakene for Høyesterett er representative for bredden i porteføljen mer generelt, og omfatter spørsmål om sivilprosess, EØS, EMK, skatt, trygderett, yrkesskade, kroppsvisitasjon, barnebidrag, utlendingsrett, forvaltningsrett (fusk), ekspropriasjon, naborett, naturskadeerstatning og plan- og bygningsrett. I tillegg førte vi flere viktige saker for EFTA-domstolen, og avgav innlegg i saker for EU-domstolen og Den europeiske menneskeretts-domstolen i Strasbourg (EMD).

Den rådgivningen embetet yter til regjering og forvaltning er av strengt intern karakter, og omtales sjelden utad. Dette er samtidig en svært viktig del av virksomheten, som dekker alt fra korte muntlige råd til omfattende skriftlige utredninger. Det ble registrert 197 nye rådgivningsoppdrag i 2024, som var tilnærmet det samme som året før (193). Fra embetets side er det fortsatt en ambisjon å styrke denne funksjonen. Rådgivningen dekker et vidt spekter av rettsområder, med særlig vekt på statsforfatningsrett, alminnelig forvaltningsrett, EØS-rett og EMK, og den er ofte knyttet til vurderinger av prosessrisiko og av handlingsrommet for regjering og forvaltning til å ivareta felles interesser og verdier innenfor rammen av Grunnlov, EØS, EMK og andre forpliktelser.

Trenden med økt medietrykk rundt RAs virksomhet har fortsatt i 2024. Domstolene har blitt mer bevisste

på media, med bl.a. økt bruk av strømming, og mange av våre motparter er mer aktive i media, samtidig som våre klienter stadig oftere ønsker at RA skal håndtere pressedekningen rundt retts-sakene. Etter en prøveperiode i 2023, innførte vi derfor i 2024 en ny stilling som kommunikasjons-ansvarlig, som har vist seg å være et verdifullt tilskudd, både som en styrking av tilbudet vårt til klient, og for å gi et mer åpent og korrekt bilde av virksomheten utad.

På administrativ side har embetet i 2024 implementert et nytt dokument- og arkivsystem (iManage). Flyttingen til nye lokaler har også medført andre vesentlige endringer på IT-siden, med ny teknisk infrastruktur og nytt møteromsutstyr, og i tillegg er det gjennomført sikring av de nye lokalene, med en ny gjennomgang av alle risiko- og sårbarhets-analyser. Vi er også i gang med å kartlegge bruk av KI, og hva vi må kunne om de rettslige utfordringene det vil reise for oss selv og våre klienter.

Faglig-sosialt har 2024 vært nok et innholdsrikt år. I en tid der mange åpner for utstrakt bruk av hjemmekontor, viderefører vi hos RA tradisjonen for tilstedeværelse. Vi har daglige felles lunsjer og løpende samvær i gangene og rundt kaffemaskinen. Vi har hatt et svært aktivt sosialt årshjul, som for uten fast embetsseminar (i år på Larkollen) også har omfattet utflyttingsfest fra P19, innflyttingsfest i MG5, julefest, juletreffest med familie, og mer spontane kollegiale fredagssamlinger – samt skidag, felles treninger, og lag til Holmenkollstafetten og Depcupen i fotball. Et godt år.

Oslo 1. mars 2025

FREDRIK SEJERSTED
regjeringsadvokat

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 VIRKSOMHETEN OG OPPDRAGET

Regjeringsadvokatens hovedoppgave er å føre rettssaker for statsinstitusjonene og gi uttalelser og betenkninger om rettslige spørsmål. Som overordnede mål skal Regjeringsadvokaten sørge for at:

- staten får dekket sitt behov for advokattjenester på en god måte
- krav til høy kvalitet i arbeidet ivaretas
- brukerne oppfatter tjenesten som serviceinnstilt
- saksbehandlingen er effektiv

I føringene i tildelingsbrev 2024 fra Statsministerens kontor skal embetet fortsette de satsinger og prioriteringer som er lagt til grunn de siste årene:

- korrekt og rask håndtering av rettssaker
- sørge for at Regjeringsadvokatens rådgivningstjenester er godt kjent for departementene
- god og rask rådgivning ved forespørsel om juridisk hjelp
- bidra til at domstolene kan nå sine mål om saksbehandlingstid
- arbeide aktivt for at saker om administrative tvangsinngrep kommer raskt opp for retten

Regjeringsadvokaten er ansvarlig for at embetet har en målrettet og effektiv utnyttelse av ressursene, formulere mål og planlegge driften innenfor gitte rammer, i tillegg til å etablere/videreføre statistikk, evalueringer og andre parametere som gjør det mulig å vurdere resultater av embetets mål, satsinger og prioriteringer.

Ved utgangen av 2024 hadde embetet til sammen 48 advokater og 22 administrativt tilsatte.

Foruten regjeringsadvokaten, ledes kontoret av fire ledende advokater og en administrasjonssjef. For de ulike rettsområdene er det utpekt særskilte fagansvarlige blant de erfarne advokatene.

Kontoret er lokalisert i Munchs gate i Oslo.

2.2 HOVEDTALL FOR 2024

I 2024 innkom 1.074 nye saker (rettssaker, rådgivningssaker og offentlige høringer).

De nye sakene fordelte seg slik:

- 721 rettssaker (704 i 2023)
- 197 rådgivningsoppdrag (193 i 2023)
- 156 høringer (148 i 2023)

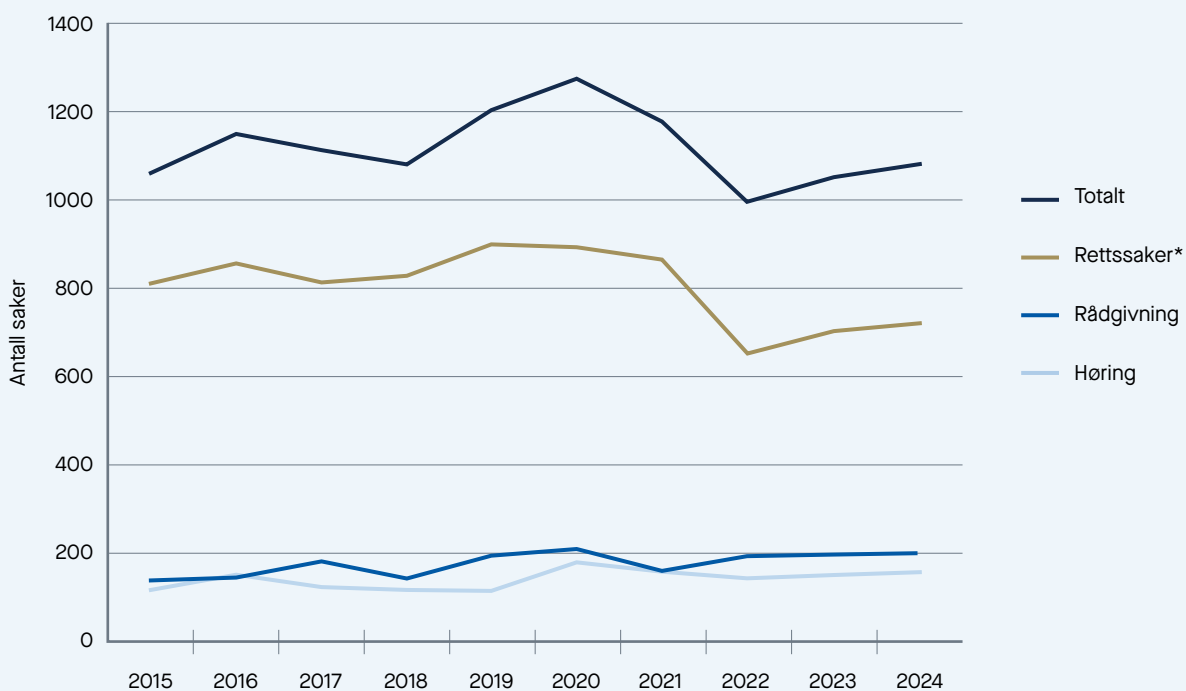
Utviklingen i sakstallet siste tiår kan illustreres slik: ↓

721
rettssaker

197
rådgivningsoppdrag

156
høringer

FIGUR 1 Antallet nye saker i perioden 2015-2024
(Om endring i registerføringen se nedenfor.)

* Grunnen til nedgang i antall rettsaker i 2021 skyldes ikke færre saker, men en endring i registrering, ved at RA ikke lenger registrerer rettsaker om tvungent psykisk helsevern som håndteres av Helsedirektoratet, se forøvrig punkt 3.1.2

Regjeringsadvokaten mottar oppdrag fra hele sentralforvaltningen, men det er store variasjoner mellom sektorene. De største klientene er i høy grad de samme som tidligere år. Tabellen viser de fleste av våre klienter rangert etter antall saker, sammenliknet med de to foregående årene (ekskl. høringssaker): ↓

	2024	2023	2022
Helse- og omsorgsdepartementet	233	207	191
Arbeids- og velferdsdirektoratet	134	120	117
Justis- og beredskapsdepartementet	84	94	80
Utlendingsnemnda	84	68	72
Skattemyndighetene (inkl. Skattedirektoratet)	34	43	37
Samferdselsdepartementet (inkl. Vegdirektoratet)	32	41	28
Forsvarsdepartementet	31	23	28
Nærings- og fiskeridepartementet	28	27	33
Kunnskapsdepartementet	26	36	36
Utenriksdepartementet	26	32	36
Landbruks- og matdepartementet (inkl. Mattilsynet)	25	18	27
Finansdepartementet	23	14	11
Kommunal- og distriksdepartementet	19	40	45
Barne- og familiedepartementet	18	23	19
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	17		
Energidepartementet	11	10	8
Klima- og miljødepartementet (inkl. Miljødirektoratet)	10	19	17
Kultur- og likestillingsdepartementet	10	4	9
Klagenemnda for industrielle rettigheter	9	7	6
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	8	17	12
Advokatbevillingsnemnden / Advokatilsynet	6	5	3
Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	6	5	2
Statsministerens kontor	5	8	7
Utlendingsdirektoratet	4	6	4
Diskrimineringsnemnda	4	3	0
Statens pensjonskasse	3	5	4
Statens sivilrettsforvaltning	3	2	0
Statens helsepersonellnemnd	3	0	2
Konkurransetilsynet	1	2	2
Partilovnemnda	1		

Årets aktiviteter og resultater

Gjennomgangen av årets aktiviteter følger de særlige prioriteringer som er gitt av Statsministerens kontor i tildelingsbrevet. I pkt. 3.6 gjennomgås kontorets saker for Høyesterett og internasjonale domstoler.

3.1 KORREKT OG RASK HÅNDTERING AV RETTSSAKENE

3.1.1 Hovedtrekk

Forberedelser og gjennomføring av rettssaker utgjør Regjeringsadvokatens kjernevirksomhet. Også i 2024 har dette arbeidet fungert godt. Den enkelte advokat har et selvstendig ansvar for å håndtere egne saker, men det er lav terskel for å ta opp faglige og praktiske spørsmål med fagansvarlig eller ledende advokat. Erfaringsutvekslingen mellom advokatene fungerer også godt.

Rettssaksarbeidet spenner over et vidt spekter av sakstyper, ikke bare offentligrettslige. Antallet innkomne rettssaker har økt noe fra 2023. Rettssakene fordeler seg gjennom årene nokså jevnt mellom rettsområdene, med naturlige variasjoner. For noen forvaltningsområder kan det hende at politikkomlegging forklarer variasjoner i antallet rettssaker. I 2024 har vi registrert en nedgang i nye søksmål innenfor skatt og avgift, fra 44 til 32. Arbeidsrettslige saker viser en økning, både på rettssaks- og rådgivnings-

siden. Tunge rettssaker innen det energirettslige området har til en viss grad preget også 2024.

Antallet rettssaker om internasjonal rett (for norske og internasjonale domstoler) er fremdeles høyt.

Mengden rådgivningssaker har holdt seg nokså stabilt de siste årene.

3.1.2 Særlig om volumområdene

De tre store områdene utlendingsrett, trygd og psykisk helsevern utgjør fortsatt et betydelig antall rettssaker:

- Psykisk helsevern (tvangsinnleggelser) har fortsatt den nærmest eksplosive veksten man har sett siden 2018. Regjeringsadvokaten håndterte i fjor 200 nye slike saker, mot 187 innkommet i 2023. Det totale antallet endte imidlertid på 567 (opp fra 512 i 2024 og 477 i 2023), når man medregner saker prosedert av Helsedirektoratet. (Statistikken ser etter året 2021 annerledes ut, grunnet en omlegging i saksflyten mellom direktoratet og Regjeringsadvokaten omtalt i forrige årsrapport, se også nedenfor.)
- Utlendingssakene har økt til 90 saker i 2024, fra 74 i 2023.
- På trygdeområdet har det også vært en viss økning i antall saker.

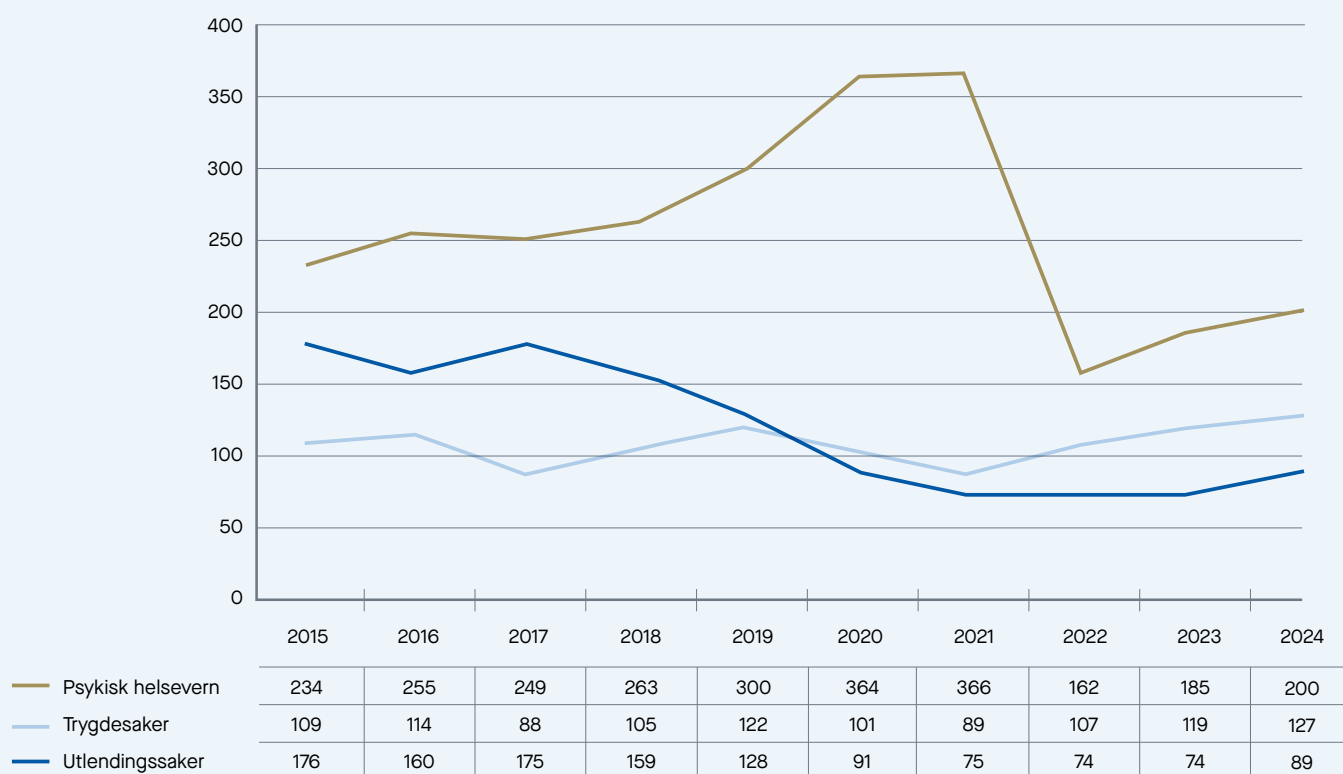
Fra og med 1. januar 2022 registrerer ikke lenger Regjeringsadvokaten alle saker om tvungent psykisk helsevern, kun de sakene vi utfører selv. Dette er den dominerende årsaken til fallet i 2022 i det totale antallet saker i vår statistikk (Fig. 1) og i antallet psykisk helsevernsaker (Fig. 2 ↓). Det samlede bildet av utviklingen innen saksområdet fremkommer av Fig. 3: ↘

3.1.3 Utsetting av saker

For å kunne prioritere andre oppgaver av større og mer prinsipiell betydning for staten, har embetet i mange år satt ut saker innen områdene trygderett og utlendingsrett til samarbeidende advokatfirmaer ("kommisjonæradvokater"). Det har dessuten innen utlendingsrett og tvungent psykisk helsevern vokst frem ordninger hvoretter etatene selv prosederer rettssaker.

I 2024 satte vi ut 119 saker til kommisjonæradvokater, mot 92 foregående år. I tillegg førte Utlendingsnemndas advokater selv 40 saker for domstolene,

FIGUR 2 Rettssaksutviklingen innen volumområdene psykisk helsevern, trygd og utlendingssaker i perioden 2015-2024

som er noe høyere enn antallet egenprosederte saker foregående år.

Det ble fra 1. november 2021 inngått rammeavtaler med advokatfirmaene Kluge, Thommessen, Kogstad Lunde og Riisa. Avtalene er inngått for tre år med muligheter for ett års forlengelse. Denne muligheten er benyttet, slik at avtalene utløper 30. oktober 2025.

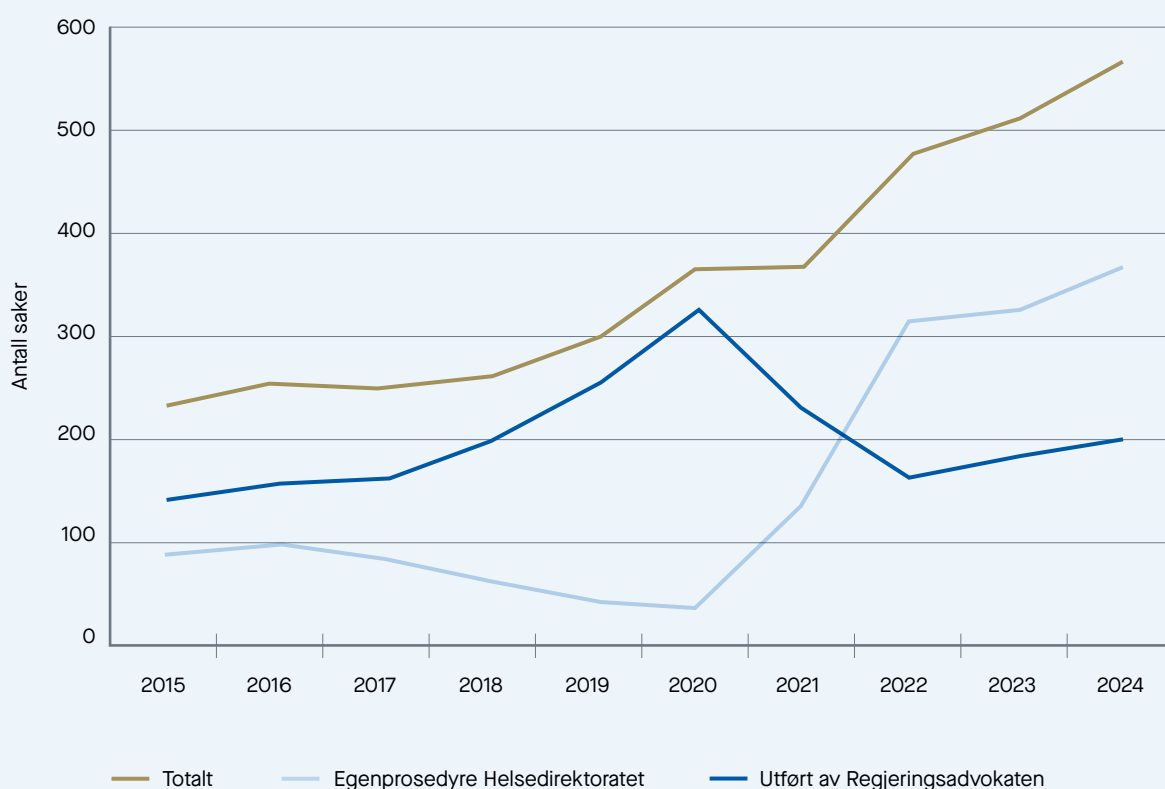
Kommisjonæravtalene og ordningene med egenprosedyre er til gjensidig nytte og innebærer et konstruktivt samarbeid. Ordningene sikrer kvalitet

og er samfunnsmessig effektivt, samtidig som det gir beredskap for tilfelle av betydelig økning i saks-tallet, som særlig kan oppstå på utlendingsområdet og saker som gjelder tvungent psykisk helsevern.

3.2 SØRGE FOR AT REGJERINGSADVOKATENS RÅDGIVNINGSTJENESTER ER GODT KJENT FOR DEPARTEMENTENE

Antallet rådgivningssaker steg fra 193 saker i 2023 til 197 saker i 2024. I tillegg ytte embetet løpende rådgivning, særlig fra ledergruppen, som ikke alltid registreres som egne saker.

FIGUR 3 Rettssaker om tvungent psykisk helsevern reist i årene 2015-2024, totalt og fordelt mellom Helsedirektoratet og Regjeringsadvokaten

Regjeringsadvokaten har løpende og tett kontakt med våre klienter i forvaltningen. På områder med mange saker er det etablert faste rutiner for samarbeid og årlige møter.

Advokatene ved embetet holder jevnlig foredrag for jurister og andre faggrupper i departementene og øvrige etater. Regjeringsadvokaten selv har gjennom året holdt flere foredrag for forvaltningen, i første rekke om konstitusjonelle og forvaltningspolitiske temaer.

På volumområdene er det særlig tett kontakt mellom Regjeringsadvokaten og henholdsvis Helse- direktoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet og Utlendingsnemnda.

Et annet fagfelt der det er utstrakt klientkontakt, er skatt- og merverdiavgiftsområdet, der det er løpende kontakt både med Finansdepartementet, Skattedirektoratet og skattekontorene.

3.3 GOD OG RASK RÅDGIVNING VED FORESPØRSEL OM JURIDISK HJELP

Mye av den løpende rådgivningen skjer direkte og umiddelbart, på telefon, e-post eller i møter. I de tilfeller der det avgis skriftlige uttalelser, vil behandlingstiden variere etter sakens omfang og karakter, og hvor mye det haster.

Det er en generell målsetting for RA å svare raskt og effektivt, og på en mest mulig operativ måte. I saker som haster, vil vi ofte gi et foreløpig råd, med tilbud om ytterligere utredning dersom det er nødvendig. I saker der det avgis større skriftlige vurderinger, er det en generell målsetting at det ikke skal gå mer enn 21 dager før klient får en endelig juridisk uttalelse, med mindre annet er avtalt. Det skal løpende føres oversikt over tidsbruk på hver enkelt sak. Høringsuttalelser er holdt utenfor dette, og avgis innenfor de fastsatte fristene i den enkelte sak.

Vi prioriterer rådgivningsarbeidet i vår interne opplæring, og prøver å legge til rette for at yngre medarbeidere kan bistå de mer erfarne advokatene også i rådgivningsoppdrag.

3.4 BIDRA TIL AT DOMSTOLENE KAN NÅ SINE MÅL OM SAKSBEHANDLINGSTID

Embetet har også i 2024 arbeidet aktivt for at retts- sakene blir raskt og korrekt håndtert, for å bidra til at domstolene kan nå sine mål om saksbehandlingstid. Vi vil alltid forsøke å imøtekomme ønsker om rask berammelse, herunder vurdere om det er aktuelt å bytte advokat dersom advokaten som har saken ikke kan møte på foreslått tidspunkt. Tildeling av saker vil normalt skje til en advokat som har mulighet til å beramme saken innenfor seks måneder.

3.5 ARBEIDE AKTIVT FOR AT SAKER OM ADMINISTRATIVE TVANGSINNGREP KOMMER RASKT OPP FOR RETTEN

Regjeringsadvokaten har ingen myndighet til å beslutte når hovedforhandling skal berammes, men understreker rutinemessig overfor domstolene at denne typen saker skal berammes raskt. For å imøtekomme domstolens forslag til berammelser, praktiserer vi et fleksibelt system for bytte av advokat. Vi ber også om at prosessfullmektigen herfra deltar ved fjernmøte, dersom det gjør at vi kan bidra til raskere beramming og det ellers fremstår som hensiktsmessig og forsvarlig.

Fra 1. januar 2022 er det Helsedirektoratet som fører statistikk over tidsbruken i disse sakene. I 2024 gikk det i gjennomsnitt 61 dager fra begjæring og frem til avgjørelse i tingretten, en marginal nedgang fra 62 dager i 2023.

3.6 SAKER FOR HØYESTERETT OG INTERNASJONALE ORGANER

3.6.1 Saker for Høyesterett

I 2024 prosederte embetet 18 saker for Høyesterett på vegne av staten som part.

En av sakene ble behandlet av Høyesterett i stor- kammer, og gjaldt tre fengselsinnsattes krav om oppreisning og fastsettelsesdom for at kroppsvisitasjoner krenket deres rettigheter etter EMK artikkel 3. Høyesterett kom til at enkelte typer kroppsvisitasjoner var særlig inngripende, blant annet under henvisning til at rutinene i fengselet i den aktuelle

perioden var rigide og uddifferensierte. Høyesterett konkluderte med at de tre innsatte hadde vært utsatt for krenkelser av EMK artikkel 3 og Grunnloven § 93 annet ledd. Spørsmålet om oppreisning ble behandlet separat i etterfølgende muntlig forhandling i avdeling, hvorefter Høyesterett konkluderte med at de tre innsatte skulle tilkjennes henholdsvis kr. 100.000, 90.000 og 50.000.

For øvrig har sakene vært spredt på mange ulike fagområder som reflekterer vår varierte saksporfølge, blant annet trygderett (yrkesskade, uføretidspunkt, ung ufør), barnebidrag, ekspropriasjon (kapitaliseringsrente og naborettslige spørsmål), utlendingsrett (konvertering til kristendom som asylgrunnlag), skatt/EØS, forvaltningsrett (fusk på eksamen), naturskadeerstatning, plan- og bygningsrett (brygger) og sivilprosess (rettslig interesse).

I tillegg til våre egne saker, deltok vi også i fire saker etter tvl. § 30-13 (eller analogi fra denne), som åpner for at staten kan gi innlegg om spørsmål som gjelder forholdet mellom norsk lovgivning og Grunnloven eller internasjonale forpliktelser. Disse sakene reiste i all hovedsak EØS-rettslige spørsmål.

Videre innga vi innlegg etter tvl. § 15-8 i sak om eiendomsrett til grunnen i Karasjok kommune, som Høyesterett behandlet i storkammer.

3.6.2 Saker for Den europeiske menneskerettsdomstol

Regjeringsadvokaten er Norges agent for EMD.

I 2024 kommuniserte EMD åtte saker mot Norge.

Syv av disse gjaldt barnevern. Den siste gjaldt Borgarting lagmannsretts dom 2. mars 2023, hvor den private parten forgjeves krevde fastsettellesdom og erstatning for brudd på personopplysningsloven og personvernforordningen, og anke til Høyesterett ble nektet fremmet. Norge intervenerte i flere saker for domstolen i 2024, herunder tre storkammersaker som omhandler instrumentalisert migrasjon. Disse sakene reiser viktige spørsmål om hvordan medlemslandene kan beskytte nasjonale sikkerhetsinteresser i møte med hybride virkemidler, samtidig som de overholder sine forpliktelser etter EMK.

EMD avgjorde til sammen 102 saker mot Norge i 2024. 101 av disse ble enten avvist eller strøket fra domstolens lister, og én sak ble avgjort av domstolen. Dette var saken Haugen mot Norge, der

Foto: Rizwana Yedicam / Høyesterett

EMD fant at Norge hadde krenket EMK artikkel 2 og 13 (retten til liv og effektivt botemiddel) etter at en innsatt begikk selvmord i fengsel. Avgjørelsen er i skrivende stund ikke endelig.

3.6.3 Saker for EFTA-domstolen

Regjeringsadvokaten har bistått staten i flere saker for EFTA-domstolen der nasjonale domstoler har anmodet EFTA-domstolen om en rådgivende uttalelse om tolkningen av EØS-retten. Sakene har reist EØS-rettslige spørsmål av forskjellig karakter innenfor ulike områder. I flere av sakene er staten part i den nasjonale rettssaken. Det omfatter bl.a. sak E-2/24 om tolkningen av vikarbyrådirektivet og adgangen til å rettferdiggjøre restriksjoner på tjeneste- og etableringsfriheten i EØS-avtalens hoveddel i et erstatningssøksmål fra bemanningsbyråer etter innstramminger i regelverket for innleie av arbeidskraft, sak E-13/24 om tolkningen av vanndirektivet i et søksmål fra miljøorganisasjoner om gyldigheten av tillatelser til et sjødeponi i Førdefjorden, og sak E-18/24 om tolkningen av prosjektdirektivet i et søksmål fra miljøorganisasjoner om gyldigheten av tillatelser til utbygging på olje- og gassfeltene Breidablikk, Yggdrasil og Tyrving. Andre saker gjelder

bl.a. tolkningen av EØS-regelverk om fri bevegelighet av personer, dyrehelse, og dekning av utgifter til helsehjelp i et annet EU/EØS-land.

ESA anla ett traktatbruddssøksmål mot Norge i 2024, og Regjeringsadvokaten bistår staten. Saken gjelder ESAs påstand om at norske regler og praksis om spredning på eiersiden i bank- og forsikringsinstitusjoner er i strid med flere direktiv.

3.6.4 Saker for EU-domstolen

Regjeringsadvokaten har bistått staten med å inngi skriftlige innlegg i foreleggelsessaker for EU-domstolen. Sakene gjelder bl.a. tolkningen av markedsmisbruksforordningen og yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Regjeringsadvokaten har også bistått staten med å intervenere i et traktatbruddssøksmål fra Kommisjonen mot Danmark om danske regler for turbusskabetasje. Norge intervenerte i saken til støtte for Danmark, og Regjeringsadvokaten deltok i den muntlige høringen i EU-domstolen i desember 2024.

Styring og kontroll i virksomheten

4.1 PERSONALFORVALTNING

4.1.1 Rekruttering og kompetanseheving

I 2024 var det seks advokater som sluttet hos RA, hvorav én gikk av med pensjon, mens de fem andre gikk over til andre jobber i privat og offentlig virksomhet. Det ble ansatt fire nye advokater i faste stillinger og vikariater, samt en kommunikasjonsansvarlig. Embetet har i tillegg hatt elleve studentpraktikanter i opphold på fire uker hver. I tilsettingsprosessene har vi mottatt svært mange søknader, fra høyt kompetente søkere.

Etter en ny tilsettingsrunde i november ble det gitt tilbud til åtte nye advokater i faste stillinger og vikariater, som vil tiltre i løpet av vårsemesteret 2025.

Som ledd i arbeidet med rekruttering, er Regjeringsadvokaten hvert år representert under Arbeidslivsdagene ved de juridiske fakultetene i Oslo, Bergen og Tromsø. Vi har også som mål å være faglig til stede ved de sentrale lærestedene, og holder jevnlig eksamensrettede manuduksjoner, kurs og foredrag i Oslo, Bergen og Tromsø.

Regjeringsadvokaten har et eget program for opplæring av nyansatte, dels med individuell veiledning og dels med felles undervisning. I 2024 har vi fortsatt med faglige samlinger for de yngste advokatene og fullmektigene.

Kontoret jobber løpende med utvikling av erfaringsarkiv og har faglige diskusjonskanaler på Teams. For øvrig foregår utstrakt faglig erfaringsutveksling i egne faggrupper for bl.a. skatterett, menneskerettigheter og EØS-rett.

Et fast og prioritert innslag ved embetet er den ukentlige Fredagslunsjen, der advokatene gjennomgår siste ukes avgjørelser og diskuterer faglige spørsmål.

Torsdagsseminarene som ble innført i 2021 har blitt videreført og avholdes én torsdag ettermiddag hver måned. Både interne og eksterne foredragsholdere har bidratt. Det har også vært invitert eksterne gjester til å holde faglunsjer, og i januar hadde vi besøk fra statsministeren.

I juni ble det avholdt et embetsseminar på Støtvig Hotell for alle ansatte. Embetet la til rette for at mange av advokatene kunne delta på Det nordiske juristmøtet i København i august, og på Offentlige advokaters årsmøte i Loen i september.

Høsten 2023 startet vi et prøveprosjekt med egen kommunikasjonsansvarlig. Etter grundig evaluering ble dette omgjort til en permanent stilling, som ble lyst ut og besatt fra juni 2024, og som nå fungerer som en integrert del av arbeidet med saker som får medieoppmerksomhet. Vi samarbeider tett med kommunikasjonsavdelingene hos klient og er aktivt med på å utarbeide budskap som legges til grunn

i videre mediehåndtering. Innenfor disse rammene håndterer vi mediene raskere og mer meningsfylt, slik at vi ivaretar klients interesse, og bidrar til økt åpenhet og en mer korrekt og dekkende omtale av sakene, og av RAs virksomhet.

Dette året har særlig saker innenfor klima, miljø, energi og arealbruk fått stor medieoppmerksomhet og omtalen av RA har økt betraktelig, sammenlignet med tidligere år. Den har også blitt mer korrekt og dekkende. Kommunikasjonsansvarlig har videre holdt eksterne foredrag, både for klienter og andre offentlige advokater, om RAs mediehåndtering og særlig om dialogen vi har med journalister.

4.1.2 Likestilling og mangfold

Ved utløpet av 2024 var 19 av embetets ansatte advokater kvinner (40 %). På administrativ side var seks av de 22 ansatte menn (27 %). I 2024 hadde embetet elleve studentpraktikanter, hvorav syv var kvinner. To av de seks medlemmene av ledergruppen er kvinner.

Kvinnelige advokater tjente pr 31.12.2024 i gjennomsnitt kr 1 098 578, mens gjennomsnittet for mannlige advokater var kr 1 033 471. Gjennomsnittslønn var kr 1 058 948, eksklusive ledergruppen. Differansen skyldes tilfeldigheter og den aldersmessige sammensetningen innenfor hver av gruppene. Hos Regjeringsadvokaten får advokatene en betydelig lønnsøkning når de får møterett for Høyesterett. Tildeling av prøvesaker for Høyesterett følger i stor grad ansiennitet, og vil således alltid skje på kjønnsnøytrale premisser. Ved avslutningen av året hadde embetet 10 kvinner og 15 menn med møterett for Høyesterett, inklusive ledergruppen.

Kvinnelige administrativt tilsatte tjente pr 31.12.2024 i gjennomsnitt kr 690 716, mens gjennomsnittet for mannlige administrativt tilsatte var kr 766 640, eksklusive administrasjonssjef som inngår i ledergruppen.

Ved utgangen av året arbeidet ingen av de fast ansatte advokatene i redusert stilling. En kvinnelig tilsatt på administrativ side arbeidet deltid, grunnet delvis uførhet.

Ved utgangen av året hadde embetet tre fast ansatte med innvandrerbakgrunn. Dette tilsvarer 4,3 % av totalt faste ansatte.

Av de fem nyansatte er to kvinner.

Regjeringsadvokaten hadde tolv ansatte i foreldrepermisjon, i til sammen 207 permisjonsuker. Av disse var det seks kvinner og seks menn. Kvinnene hadde 56,5 % av permisjonsukene og mennene hadde 43,5 %.

Regjeringsadvokatens likestillingsdokument består av seks hovedmål med tilhørende tiltak, knyttet til bl.a. rekruttering og oppgavetildeling. Dokumentet er tilgjengelig for alle ansatte på intranettet. Tiltakene gjelder i stor grad den løpende driften, og krever kontinuerlig oppmerksomhet fra ledelsen. Vårt ansiennitetsprinsipp og praktiseringen av dette, bidrar til å redusere risikoen for kjønnsdiskriminering på advokatsiden. Tiltakene knyttet til rekruttering er fulgt opp ved ansettelser i 2024. Øvrige tiltak er fulgt opp i den daglige oppfølgingen av faglige oppgaver og personalhåndtering.

Embetet ser det som viktig å ta vare på ansatte som gjennom sykdom eller skade har fått redusert funksjonsevne. Gjennom dialog, tilrettelegging og tilpassing av oppgaver har ansatte dermed hatt mulighet til å stå i stilling. Embetet har også ansatte med funksjonsvariasjoner, men ingen av de nyansatte hadde funksjonsnedsettelse eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Embetet har en løpende dialog med dem det gjelder for å sikre at disse får den bistanden de måtte ha behov for, eksempelvis gjennom tilrettelegging, bruk av hjelpemidler og assistanseordninger, eller tilpassing av arbeidsoppgaver.

Antall ansatte med en funksjonsnedsettelse er ved utgangen av 2024 det samme som under inkluderingsdugnaden i 2020 og 2021. Grunnen til dette er at vi ved ansettelse av jurister ikke har hatt godt nok kvalifiserte søkere med en funksjonsnedsettelse. På administrativ side har vi de siste fem årene kun rekruttert én person, til en midlertidig stilling som nå er avsluttet. Vedkommende hadde en funksjonsnedsettelse.

4.1.3 Arbeidsmiljø

Det ble avholdt tre møter i Arbeidsmiljøutvalget i 2024, i tillegg til flere uformelle møter.

Samlet sykefravær hos Regjeringsadvokaten var i 2024 på 3,6 %.

Ansatte har løpende tilbud om ergonomisk tilpassing av arbeidsplass gjennom bedriftshelsetjenesten.

Vi har videreført et forsterket tilbud til gravide arbeidstakere, der de tilbys bl.a. arbeidsplassvurdering og tilrettelegging av arbeidsoppgaver.

Ordinær vernerunde ble gjennomført sammen med bedriftshelsetjenesten og verneombud. Det er også gjort en gjennomgang av risiko- og sårbarhet innenfor fysisk og psykososialt arbeidsmiljø.

4.2 BÆREKRAFTSMÅL

Som rådgiver og prosessfullmektig for alle deler av statsforvaltningen, bidrar vi indirekte til å understøtte alle statlige etaters arbeid med å oppfylle bærekraftsmålene.

Vår egen virksomhet støtter opp under bærekraftsmål nr. 16: Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner, og vi er kontinuerlig på jakt etter måter å forbedre rettssaksarbeidet på, og dermed også bidra til bedre oppfyllelse av bærekraftsmål nr. 16.3 og 16.6. Kontoret har også i 2024 bidratt til bl.a. økt effektivisering av rettssaksarbeidet for norske domstoler, gjennom økt digitalisering.

I forbindelse med flyttingen til nye lokaler har det vært viktig for oss å redusere klimautslipp og energibruk. Vi har selv gjenbrukt ca. 75 % av møblene, og de øvrige møblene er gitt bort til gjenbruk. I tillegg er de nye lokalene vesentlig bedre isolert, og vi forventer en relativt stor nedgang i vårt energiforbruk, i tråd med bærekraftsmål nr. 13.3.

4.3 ETIKK

For Regjeringsadvokaten er det viktig å ha god rolleforståelse og alltid opptre i henhold til de etiske reglene som gjelder for advokater, samtidig som vi følger regelverket for offentlige tjenestemenn. Dette er presisert og utdypet i den interne Håndboken, samt i Strategisk Plan for 2022-2026, og vektlegges

i opplæring av nyansatte, og i det daglige gjennom løpende debatt og refleksjon.

4.4 INTERNKONTROLL OG RISIKOSTYRING

Internkontroll og risikostyring er en del av den daglige driften ved embetet, og det vurderes fortløpende om driften er forsvarlig, om bemanningen er tilstrekkelig og om sikkerheten til enhver tid er god nok.

Regjeringsadvokaten har gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser, samt vurdering av mislighets-sårbarhet. Gjennomgangene har ikke avdekket vesentlige svakheter.

4.5 SIKKERHET OG BEREDSKAP

Sikkerhet og beredskap ved kontoret er gjenstand for fortløpende evaluering og utvikling, ikke minst gjennom arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser. Det har vært gjort en omfattende gjennomgang av disse analysene i 2024, i forbindelse med innflytting i nye lokaler. Vi har gode rutiner for varsling internt og håndtering av ulike trusselsituasjoner, og jevnlige øvelser sikrer at disse rutinene er kjent og blir fulgt. Embetet har to hjertestartere, og det gjennomføres årlige kurs i hjerte- og lungeredning med bruk av hjertestarter.

En rekke større IT-prosjekter er gjennomført i 2024. I mai implementerte vi iManage som nytt dokument- og arkivsystem. Flyttingen til nye lokaler medførte vesentlige endringer på IT-siden med helt ny teknisk infrastruktur og nytt utstyr i alle møterom.

Kontoret jobber kontinuerlig med å øke sikkerheten på IT-området og flere vesentlige endringer er gjennomført i 2024.

Embetet har ikke vært utsatt for vesentlige sikkerhetstruende hendelser.

4.6 ANDRE ADMINISTRATIVE FORHOLD

I august 2024 flyttet Regjeringsadvokaten inn i nye lokaler i Munchs gate 5b i Oslo. Flytteprosessen var bredt forankret i organisasjonen og godt planlagt. Selve flyttingen, samt innredning av nye lokaler, ble

gjennomført på tid og budsjett. Det gjenstår enkelte mindre delprosjekter som er planlagt gjennomført i 2025. Flyttingen medførte noe bruk av konsulenter, hovedsakelig arkitektassistanse, gjennom avrop på eksisterende avtaler hos Statsbygg. Vi har også hatt behov for noe konsulentbistand på IT-siden.

Utover de elleve jusstudentene som har vært hos Regjeringsadvokaten som praktikanter i 2024, har vi ikke hatt lærlinger. Da Regjeringsadvokaten har færre enn 75 tilsatte er vi ikke pliktig til å ha lærlinger, men vil allikevel vurdere om dette kan være aktuelt i fremtiden.

Vurdering av fremtidsutsikter

Regjeringsadvokatembetet er en tradisjonsrik etat, preget av kontinuitet og langsiktige linjer. Vårt samfunnsoppdrag er å føre statens rettsaker og gi juridiske råd til regjering og forvaltning. Dette oppdraget har ligget fast i over 200 år, og gjør det fortsatt. Målet er å utføre det på best mulig måte – til nytte for samfunnet som helhet. RA skal bidra til at de rettssakene der staten er part får et riktig resultat, og til at offentlige myndigheter får korrekt og god rettslig rådgivning.

I takt med at samfunnet stadig endrer seg, er det viktig for gamle og etablerte etater som RA å følge med, og utvikle og fornye seg. Vårt styrende perspektiv er å kombinere kontinuitet og langsiktighet med behovet for løpende fornyelse. For RA betyr det først og fremst å videreutvikle rollen som advokatkontor innenfor de rammer som gjelder for en offentlig etat. Vi er et offentlig kontor, men samtidig konkurrerer vi profesjonelt med de private advokatkontorene som vi møter i retten hver eneste arbeidsdag. Dersom vi fortsatt skal klare å ivareta og forsvare felles offentlig interesser og verdier på et forsvarlig nivå, i en tid preget av stadig større rettsliggjøring av politikk og forvaltning, er det avgjørende at vi kan videreutvikle oss som et effektivt og moderne advokatkontor.

I 2024 flyttet RA over i nye lokaler, etter tre tiår i de gamle. Flytteprosessen har vært ressurskrevende, men samtidig motiverende og inspirerende. Det har vært entusiasme

og engasjement rundt prosessen, og den har gitt anledning til å riste litt i organisasjonen, på en måte som har utløst ny energi. De nye lokalene er strategisk beliggende nær domstolene og det nye regjeringskvartalet, og er utformet på en måte som vil bedre intern faglig og sosial samhandling, samtidig som de fortsatt sikrer mulighetene for selvstendig konsentrert arbeid.

RAs fremste styrke er at vi gjennom alle år har klart å rekruttere blant de aller beste juristene i landet, og beholde mange tilstrekkelig lenge til å sikre kontinuitet. Hvis vi klarer å videreføre dette, vil vi også klare å utføre samfunnsoppdraget på samme nivå som i dag. Hvis vi ikke klarer det, vil det gå ut over embetet, men først og fremst de offentlige interesser og verdier som vi forsvarer.

Når RA tradisjonelt har kunnet rekruttere så godt, skyldes dette at vi har kunnet tilby en arbeidsplass som mange av de aller beste juristene opplever som særlig attraktiv, med et tydelig definert samfunnsoppdrag, meningsfylte oppgaver, stor selvstendighet, høyt faglig nivå, og et sterkt kollegialt og sosialt fellesskap. Dette krever en aktiv og inkluderende arbeidsgiverpolitikk, som vi er svært bevisste på. Samtidig er det en stadig utfordring å videreføre bemanningen i løpende konkurranse med de private advokatfirmaene. Det gjelder særlig lønnsnivå. Som statlig arbeidsplass har RA aldri kunnet konkurrere med de private firmaene på lønn, men det er viktig at avstanden ikke blir

altfor stor. I retten møter vi ikke sjelden motparter som bokstavelig talt tjener mellom ti og tjue ganger mer. Over tid kan dette gå ut over både muligheten til å beholde erfarne medarbeidere, og motivasjonen til å legge inn den ekstra innsatsen som er en hovedgrunn til at RA kan holde det nivået vi gjør. Dette vil være en betydelig utfordring for embetet i årene som kommer.

Årsregnskapet 2024

6.1 LEDELSESKOMMENTAR ÅRSREGNSKAPET 2024

Formål

Regjeringsadvokaten er statens advokatkontor i sivile saker. Embetet er prosessfullmektig for departementer i rettssaker, og bistår regjeringen og departementene i rettslige spørsmål. Embetet er organisert som én sentral instans med kontor i Oslo, og er administrativt underlagt Statsministerens kontor.

Bekreftelse

Jeg bekrefter at årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Statsministerens kontor. Årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eien- deler og gjeld for 2024.

Vurderinger av vesentlige forhold

Embetets ordinære driftsutgifter har også i 2024 vært litt lavere enn i opprinnelig budsjett. I 2024 har fem advokater sluttet, hvorav tre med møterett, og ti advokater har vært ute i kortere og lengre fødselspermisjoner, i tillegg til noen ulønnede permisjoner. Per 31.12.2024 viser embetets regnskap et mindreforbruk på MNOK 7,101. Av denne summen er MNOK 2,427 kompensasjon for lønnsoppgjøret i 2024. I tråd med Finansdepartementets føringer er det søkt om overføring av hele beløpet. Før tildelingen av kompensasjon for lønnsopp-

gjøret lå regnskapet an til et mindreforbruk på MNOK 4,674 (3,79%).

Det lokale lønnsoppgjøret høsten 2024 ble ikke gjennomført grunnet forsinkelsene i de sentrale forhandlingene. Embetet fikk gjennomført lokalt oppgjør for 2024 i februar 2025 og virkningen av oppgjøret kommer således med på regnska- pet for 2025.

Embetet har en egen post (post 21) for bruk av eksterne advokater for å avlaste embetets sakstilfang for mengdeområdene utlendings- og trygdesaker. Posten er utfordrende å bud- sjettere, da embetet ikke kan påvirke antall innkomne saker på disse områdene eller når sakene kommer opp for retten. Per 31.12.2024 viste embetets regnskap et mindreforbruk på MNOK 5,668 (32,67%).

Regjeringsadvokaten har avgitt budsjettdispo- neringsfullmakt til Domstolsadministrasjonen, slik at domstolene kan bokføre de regelstyrte utgiftene som påløper, eksempelvis behand- lingsgebyr til domstolene. I 2024 belastet domstolene embetets post 21 med MNOK 1,460, mot budsjett MNOK 3,8. Disse utgiftene er utenfor vår kontroll og påvirkning og derfor vanskelig å budsjettere.

Embetet har avgitt budsjettdisponeringsfullmakt til Skatteetaten/Statens Innkrevingssentral for innkreving og regnskapsføring av statens tilkjen- te sakskostnader i saker Regjeringsadvokaten prosederer. Post 01 under inntektskapittelet

3024 viser merinntekt for 2024 på MNOK 3,074. Disse inntektene er lite forutsigbare og således vanskelige å budsjettere.

Embetet har i sakene som prosederes også ansvar for å utbetale statens idømte sakskostnader. Kostnadene posteres på kapittel 0471 – Statens erstatningsansvar.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for embetet. Beretningen er offentlig når den er oversendt Regjeringsadvokaten fra Riksrevisjonen, og vil bli publisert på embetes hjemmeside så snart den er mottatt.

Oslo, 1. mars 2025

FREDRIK SEJERSTED
regjeringsadvokat

6.2 PRINSIPPNOTE TIL ÅRSREGNSKAPET

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2024 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.71. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

6.2.1 Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen

Samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

6.2.2 Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorapporteringen Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen Spesifisering av bokført avregning med statskassen. Notene viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskonto) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer

og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifikasjon av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 12.12.2024

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst
0024	Regjeringsadvokaten	01	Driftsutgifter
0024	Regjeringsadvokaten	21	Spesielle driftsutgifter
0471	Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferdsvederlagsordning	71	Statens erstatningsansvar
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Nettoordning mva i staten
<i>Sum utgiftsført</i>			

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst
3024	Regjeringsadvokaten	01	Driftsinntekter
5309	Tilfeldige inntekter	29	Tilfeldige inntekter, ymse
5700	Folketrygdens inntekter	72	Folketrygden - arb.giv.avg.
<i>Sum inntektsført</i>			

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

Kapitalkontoer

60045501	Norges Bank KK /innbetalinger
60045502	Norges Bank KK/utbetalinger
700024	Endring i mellomværende med statskassen
<i>Sum rapportert</i>	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst
700024	Mellomværende med statskassen

* Merk at tilleggskolonnene er kun aktuelle for virksomheter som har avgitt belastningsfullmakt på *inntektskapittel*. Tilleggskolonnene skal utelates når det ikke er gitt slik belastningsfullmakt. Skraverter felt skal ikke fylles inn.

** Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler). Se note B *Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år* for nærmere forklaring. Samlet tildeling skal ikke inkludere mottatte belastningsfullmakter eller mottatte betalinger etter rundskriv R-111 punkt 4, tilvisninger gjennom rundskriv eller bruk av felleskontoer.

Note	Samlet tildeling**	Regnskap 2023	Merutgift (-) og mindreutgift		
A,B	129 358 000	122 250 813	7 107 187		
A,B	17 350 000	10 222 345	7 127 655		
B	0	56 251 007			
	0	6 300 012			
	146 708 000	195 024 177			
	Samlet tildeling**	Regnskap 2023	Merinntekt og mindreinntekt(-)	Postert på avgitte belastnings fullmakter*	Avvik fra tildeling
B	22 237 000	5 326	-22 231 674	25 305 895	3 074 221
	0	129 164			
	0	11 804 683			
	22 237 000	11 939 173			
183 085 004					
4 906 997					
-188 940 525					
948 524					
0					
2024	2023	Endring			
-5 365 519	-6 314 043	948 524			

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
002401	3 693 000	125 665 000	129 358 000
002421	797 000	16 553 000	17 350 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt
002401		7 107 000		7 107 000	
002421		7 128 000	-1 460 000	5 668 000	

* Kolonnen viser lønnskompensasjon på den enkelte budsjettpost for lønnsoppgjørene 2024 slik foreslått i departementenes omgrupperingsproposisjoner og slik disse fremgår av vedlegg 4 i Prop. 36 S (2024-2025) Nysaldering av statsbudsjettet 2024. Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon.

** Maksimalt beløp som kan overføres er lønnskompensasjon pluss 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24, fratrasket lønnskompensasjon, eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". For poster uten stikkordet "kan overføres", beregnes maksimalt overførbart beløp slik: (Årets bevilgning - lønnskompensasjon)*5% + lønnskompensasjon. Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

*** Mulig overførbart beløp er "Sum grunnlag for overføring", men maksimalt "Maks. overførbart beløp", og minimum "Kompensasjon for lønnsoppgjøret 2024". Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon om mulig overførbart beløp.

Opplysninger om avgitte belastningsfullmakter på inntektskapitler*

Kapittel og post	Merinntekt og mindreinntekt (-)	Inntektsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter (+)	Merinntekt og mindreinntekt (-) etter avgitte belastningsfullmakter
302401	-22 232 674	25 305 895	3 073 221

* Denne delen skal kun fylles ut og presenteres av virksomheter som har avgitt belastningsfullmakter på inntektskapitler.

Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Kompensasjon for lønnsoppgjøret 2024*	Maks. overførbart beløp**	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten***
		7 107 000	2 427 000	8 589 000	7 107 000
		5 668 000		828 000	828 000

FORKLARING TIL BRUK AV BUDSJETTFULLMAKTER

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

Regjeringsadvokaten har for 2024 avgitt belastningsfullmakt til Domstolsadministrasjonen for prosessutgifter (gebyrer, utgifter til vitner/sakkyndige o.l.) i alle typer saker der Regjeringsadvokaten eller denne engasjerte advokater prosederer saker for staten da utgiftene på denne posten er regelstyrte.

Regjeringsadvokaten har for 2024 avgitt belastningsfullmakt til Skatteetaten/Statens innkreivingsentral, Divisjon innkreving for statens tilkjente omkostninger ved dom eller kjennelse i alle typer saker der Regjeringsadvokaten eller denne engasjerte advokater har prosedert saker for staten og vunnet. Regjeringsadvokaten har ikke fullmakt til å disponere inntektene.

Belastningsfullmakt (utgiftsført av oss):

Regjeringsadvokaten har belastningsfullmakt på kap 0471 post71 gitt i henhold til tildeingsbrevet. Postomtalen i Prop 1 S for Justis- og beredskapsdepartementet beskriver utgiftene vi kan belaste som: "...Posten blir vidare nytta til å dekke saks-kostnadene til ein motpart og til å dekke forseinkingsrenter som er tilkomne fram til éin md. etter at ein dom vart rettskraftig." Jf rundskriv G-01/2017: "Alle departementene kan belaste kap. 471, post 71."

Mulig overførbart beløp:

Regjeringsadvokaten har for 2024 hatt overføring av ubrukte midler fra 2023, som oppført i note A. Årets regnskap viser ett mindreforbruk på post 01 og post 21 under Regjeringsadvokatens kapittel og det er søkt om overføring av ubrukte midler som ligger innenfor taket på maksimalt overførbart beløp av årets bevilgning.

Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2024

	Note	2024	2023
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Andre innbetalinger	1	27 096	12 864
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		27 096	12 864
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	89 282 789	93 959 583
Andre utbetalinger til drift	3	97 468 621	81 947 240
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		186 751 410	175 906 823
Netto rapporterte driftsutgifter		186 724 315	175 893 959
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	1 972 703	2 786 303
Utbetaling av finansutgifter	4	21 820	12 839
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		1 994 523	2 799 142
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		1 994 523	2 799 142

→

	Note	2024	2023
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	0	4 460
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	4 460

Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler

Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		129 164	124 326
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		11 804 683	12 744 483
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		6 300 012	4 785 644
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-5 633 835	-8 083 164

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		183 085 004	170 605 476
---	--	--------------------	--------------------

Oversikt over mellomværende med statskassen

Eiendeler og gjeld		2024	2023
Fordringer på ansatte		103 675	154 137
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-3 248 123	-4 353 212
Skyldige offentlige avgifter		0	-1
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse*		-2 245 907	-2 115 187
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)		24 836	220
Sum mellomværende med statskassen	8	-5 365 519	-6 314 043

* Pensjonstrekket i de ansattes lønn (2%) på konto 263 inngår også på denne linjen.

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Annen driftsrelatert inntekt	27 096	12 864
Sum andre innbetalinger	27 096	12 864
Sum innbetalinger fra drift	27 096	12 864

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2024	31.12.2023
Lønn	73 422 689	75 756 372
Arbeidsgiveravgift	11 804 683	12 744 483
Pensjonsutgifter*	7 594 100	8 858 217
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-4 830 032	-4 547 415
Andre ytelser	1 291 350	1 147 926
Sum utbetalinger til lønn	89 282 789	93 959 583
Antall utførte årsverk:	67	71

* Nærmere om pensjonskostnader

Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2024 12,8 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2024 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2023 utgjorde premiesatsen 12,7 prosent.

Nærmere om antall utførte årsverk:

Antallet er hentet ut av SAP med rapporten YHR_AARSVERK for 2024.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2024	31.12.2023
Husleie	13 186 371	9 740 740
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	8 681	122 817
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 925 533	2 723 019
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	27 036	50 738
Mindre utstyrsanskaffelser	56 550	181 952
Leie av maskiner, inventar og lignende	3 995 743	2 637 780
Kjøp av konsulenttjenester	4 047 330	2 658 343
Kjøp av andre fremmede tjenester	10 611 794	7 775 080
Reiser og diett	2 342 998	2 801 976
Øvrige driftsutgifter	61 266 584	53 254 794
Sum andre utbetalinger til drift	97 468 621	81 947 240

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2023	31.12.2023
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	21 820	12 839
Sum utbetaling av finansutgifter	21 820	12 839

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	2 079 638
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 972 703	706 665
Sum utbetaling til investeringer	1 972 703	2 786 303

Note 6 Innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2024	31.12.2023
Tilfeldige og andre inntekter	0	4 460
Sum innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	4 460

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen
og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2024 Spesifisering av bokført avregning med statskassen	31.12.2023 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Sum	0	0	0
<i>Omløpsmidler</i>			
Andre fordringer	103 675	103 675	0
Sum	103 675	103 675	0
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld	-767 538	0	-767 538
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-3 248 123	-3 248 123	0
Annen kortsiktig gjeld	-2 221 071	-2 221 071	0
Sum	-6 236 733	-5 469 194	-767 538
Sum	-6 133 058	-5 365 519	-767 538

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egen- kapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap
Aksjer						0
Balanseført verdi 31.12.2024						

Riksrevisjonen

STATSMINISTERENS KONTOR

Org. Nr.: 972417777

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert årsregnskapsoppstillingene for Statsministerens kontor for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2024. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 278 800 479 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav, og
- gir årsregnskapsoppstillingene et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2024 og kapitalposter per 31. desember 2024, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til lov, instruks og disse standardene er beskrevet nedenfor under Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen. Vi er uavhengige av virksomheten i samsvar med kravene i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon i årsrapporten. Øvrig informasjon består av ledelseskommentarene (i del VI) og annen øvrig informasjon (del I–V) i årsrapporten. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ledelsen har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapsoppstillingene

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapsoppstillingene.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på bevilgningsreglementet, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på bevilgningsreglementet.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen. Vi informerer det ledelsen om funn og svakheter.

Oslo, 29. april 2025

Etter fullmakt

Åse Kristin Berglihn Hemsén
ekspedisjonssjef

Ola Hollum
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt.